

ГИНКА ЧАВДАРОВА: "ГАРАНТИРАМ, ЧЕ КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИ ПОЗНАВАТ ЗАКОНА"

Публикуван на: 17-07-2006

Източник: [Портал ЕВРОПА](#)

На днешното си заседание Общинската изборителна комисия ОИК се очаква да вземе решение за проверка в съда по сигнала на ДСБ за нарушения на Закона за местното самоуправление и местната администрация от страна на 11 кметове.

Портал ЕВРОПА потърси за коментар експерти в тази материя.

"Непрекъснато има забавяния на съда – вместо да се произнася в двумесечен срок за случаите на касиране на избори, съдът се произнася в двугодишен срок. Последните случаи са Белово и Велинград", коментира **Росица Райчева от Фондацията за реформа в местното самоуправление**. Според нея сигналите за нарушения трябва да се проверяват навреме. Уточнявайки, че не е юрист, г-жа Райчева предположи, че трябва да има по-гъвкава система за навременен контрол дали кметовете извършват нарушения на закона: "Ако системата се крепи само на честната дума или обещание на отделен човек, значи законът стои върху пясъци", смята тя.

Лъчезар Росенов – председател на управителния съвет на Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС), два мандата кмет на Добрич, сега общински съветник в града:

"Разбира се, че трябва да променим Закона за местното самоуправление. Те обаче изобщо не се отнасят до частта му, регулираща неучастието на избраните кметове в управлението на фирми. Сегашната постановка на закона, в частност Чл. 41, е правилна и ефективна. Недопустимо е изборният за кмет да извършва търговска дейност: иначе има сблъсък на интереси. В този случай не важат аргументи като липса на дейност на фирмата и нулева печалба.

Процесът на освобождаване от търговска дейност на един кмет се състои от няколко стъпки. Първо, изборният, който до момента на избирането си участва в управлението на фирма, трябва да направи писмено волеизявление да напусне дружеството и да го отправи до общото му събрание. Втората стъпка е, общото събрание на дружеството трябва да вземе решение да освободи заявителя. Без решение на общото събрание, писменото волеизявление на изборния за кмет е нищожно.

Третата стъпка е – управляващият дружеството е задължен да внесе в съда документите за освобождаването на изборния за кмет, след което съдът вписва промяната в обстоятелствата по въпросното дружество. Ако обаче в съда не са внесени обстоятелствата, отговорността е на изборния за кмет.

ГИНКА ЧАВДАРОВА: "ГАРАНТИРАМ, ЧЕ КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИ ПОЗНАВАТ ЗАКОНА"

За съжаление фирмените отделения на съдилищата системно се бавят с вписванията.

Така че ОИК трябва да провери тези стъпки в обратен ред, стигайки до датата на избирането на Бойко Борисов за кмет.

Като цяло виждаме, че кметовете не се съобразяват със закона. Общо взето такова е по принцип отношението към законите в България. Има тенденция винаги да се правят опити за заобикаляне на закона...

Без значение как ще се развие случаят, този казус едва ли ще се отрази позитивно върху доверието на гражданите в местната власт. Дори в случая авторитетът на самата личност Борисов няма значение.

Той трябваше да бъде проверен още по времето, когато беше главен секретар на МВР. Не разбирам защо чак сега се появи този сигнал. Според мен има нещо, което не е отразено в справка на съда. Едва ли Борисов би се подхлъзнал в толкова елементарно препятствие. Проблемът не е в Бойко Борисов, а в процедурите – изглежда, че на някое място в описаната от мен поредица, те не са спазени..."

Гинка ЧАВДАРОВА, изпълнителен директор на Националното сдружение на общините: Г-жо Чавдарова, какво ще е отражението на този случай върху общественото доверие в местната власт?

Всеки скандал подкопава доверието – особено начина, по който представяме нещата. Понякога раздуваме възможните негативни последствия от едно нарушение, което е на пръв поглед формално.

Формално ли е ограничението за кметовете да извършват търговска дейност?

Бих искала да го разгледаме по-подробно. Моите впечатления от многобройните разговори, които непрекъснато имам с кметовете в България сочат, че е налице известно неразбиране на това ограничение. Неразбиране на типа ограничение, ако мога да се изразя така. Кметовете си мислят, че ако дружеството, в което участват не действа, всъщност не нарушават нищо. Аз обаче мога да гарантирам, че кметовете на общини познават Закона за местното самоуправление. Националното сдружение на общините инвестира много време и пари да обучи всички новоизбрани кметове на общини – отпечатахме и специални издания за тях, за да бъдат те информирани и предупредени за потенциалните нарушения на закона... Става дума за наш проект с Американската агенция за международно развитие, по който се получи значителен финансов ресурс. Издадохме наръчници за кметове и общински съветници (които впрочем наброяват над 5 000 души), в които се съдържа минимумът от законови регламенти, за да имат те представа за правната рамка на дейността им.

Хубаво ли е, че законът ограничава участието на кметовете в управление на фирми?

Ако се реши, че това ограничение трябва да остане, трябва да се конкретизира дали ще става въпрос за действащи фирми, или не. Така и така кметовете депозират документите, но съответният орган трябва да вземе решение, а всички знаем какви са сроковете за излизане на решение за съответната промяна. Бих искала да подчертая, че често съдът бави документи: например кметницата на Грамада беше отстранена заради късното излизане на съдебното решение: ставаше въпрос буквално за застъпване от няколко дни.

Законът добре ли е формулирал ограничението на кметове да извършват търговска дейност?

Не съвсем, защото докато са кметове в повечето случаи те действително не извършват търговска дейност – макар че формално се водят в управителен орган на регистрирано преди години дружество. Т.е. те носят последствия за нещо, което не правят. Трябва по-голяма яснота да се вложи в закона. Ние впрочем сме се заели с една задача, доста по-тежка от простата критика на закона. Законодателството е "шиито" по мярка от 91-а година, а сега се налага да се наместим в новата, европейска мярка. Ние започваме буквално сред дни обсъждания в работни групи – ще дебатирате бъдещия статут на кмета: доколко ще гоним европейския модел... защото в много европейски страни кметовете имат право да извършват търговска дейност, това им се разрешава. Там кметската работа се възприема по-скоро като обществено призвание, а кметовете в тези страни са избрани именно заради успехите им в икономическите дейности. При нас малко сме наследили рефлексата от миналото, че едва ли не кметът трябва да си стои на една заплата и да не печели от нищо друго.

А как да се пресича конфликтът на интереси?

Има редица механизми това да се прави, дори и да отпадне ограничението за извършване на търговска дейност от кметовете. Например – да се забрани фирми на кмета да участват в обществени поръчки на общината. Друга възможност за ограничение конфликта на интереси – мениджърските решения да се взимат не от кмета, а специални, експертни, професионални структури на общината.

Ще предложите ли отпадането на член 41 от Закона за местното самоуправление?

Не казвам, че ще предложим това, само посочих пример. Нашето сдружение започва дебат по новия закон – търсим кое е най-доброто, за да бъдат кметовете ни ефективни управленци, за да се гарантира инвестиционният просперитет на общините. Ако успяваш в собствения си бизнес, успяваш в общината. Трябва да анализираме плюсовете и минусите на това ограничение, без обаче да го приемаме като даденост.

Това ограничение, каквото е в момента, предпазва ли от корупция общинската администрация?

Формалното спазване на тази забрана не води до съществена промяна на нивото на риска, и това е ясно на всеки. Ами най-простото нещо е човек например да прехвърли фирмата на жена си... и какво? Става въпрос за същностната забрана – а тя е, да няма възможност да се възползва един кмет от неефективно поглъщане на публичен ресурс от негови фирми.

Има ли политически натиск в българските общини днес?

Нямаме такива сигнали, слава Богу, а и обикновено натискът върху кметовете се упражнява в началото на техния мандат. Сега вече назначенията са извършени.

Ако някой от кметовете, срещу които е подаден сигнал, бъде отстранен, Сдружението на общините ще му окаже ли някаква защита?

Първо трябва да видим мотивите и аргументите. Много ще съжаляваме, ако за пореден път се посегне на действащи кметове – независимо от повода. Това е едно от нещата, които трябва да се заложат в новия закон – ограничаване на възможностите, законно избран кмет да бъде отстраняван по различни поводи, освен ако няма съдебна присъда. Достатъчно много са случаите, в които за дълъг период от време населението в отделни общини беше лишавано от конституционното си право да бъде управлявано от законно избран от самите хора кмет. Примерите са много, тук ще посоча само Велинград, Белово, Пещера...